

Kopia
Enligt förteckning
sidan 4

Riksantikvarieämbetet c
Statens historiska museet

Ink. 1997-04-24

Dnr.....

Byggnadsminnesförklaring (BM) av fastigheten S:t Olof 8, Tranhusgatan 11 i Visby

Länsstyrelsen i Gotlands län

97-04-01

Överklagande har ej skett
inom föreskriven tid.

Eva Jacobsson
Eva Jacobsson
Registrator

BESLUT

Visby innerstads stadsplanestruktur och bebyggelse utgör ett unikt exempel på hur två ekonomiska expansionsperioder, hansatiden och 1700-talets andra hälft, avspeglas i en välbevarad stadskärna. Den sammansatta bebyggelsemiljön, speglade gångna tiders byggnadsskick, gör innerstaden till ett synnerligen märkligt bebyggelseområde.

Fastigheten S:t Olof 8 med bostadshus från 1700-talet ingår som en värdefull del av bebyggelsemiljön i de norra stadsdelarna.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1§ första stycket lag (1988:950) om kulturminnen mm denna fastighet för byggnadsminne (BM).

BM-förklaringen omfattar bostadshuset, samt den tillhörande tomten enligt bifogade karta.

BYGGNADSBESKRIVNING

Bostadshuset är ett mindre, ca 4x 5,5 m, envånings trähus i skiftesverk (bulhus), från 1700-talets mitt eller slut. Huset är reveterat med en rosa spritputs. Det branta sadeltaket är ett faltak, dvs täckt med tjärade bräder i dubbla lag. Under 1900-talet har falorna varit täckta med tjärpapp. På bakre takfallet finns en mindre, putsad skorsten. Huvudbyggnadens vind är på ursprungligt vis ett oinrett förvaringsutrymme, som nås utifrån. Gavelspetsarna består av tjärade respektive pappklädda bräder.

Mot gården byggdes huset under 1800-talet till med en lägre del med flackt, numera papptäckt pulpettak. Fönster- och dörrsnickerier är delvis bevarade från 1800-talet, delvis utbytta under 1900-talet. De flesta snickerierna är målade i blågrått (kimrök).

Den ursprungliga enkelstugans planlösning är bevarad med vissa förändringar, bl a är skorstensstocken minskad och eldstäderna borttagna. På 1950-talet delades bottenvåningen i två lägenheter om ca 15 respektive 20 m². Bottenvåningen rymmer nu en bostad om 2 rum och kokvrå.

Mot gatan finns två plank och port i äldre stil.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap 2§ samma lag följande skyddsföreskrifter:

1. Ovan angiven byggnad får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller till. Inga förändringar får heller ske vad gäller tak- och fasadmateri- eller övrig exteriör utformning.
2. I byggnadens inre får inte göras ingrepp i stomme och takstol, eller ändring av bärande konstruktioner, rumsindelning, skorstensstock.
3. I byggnadens inre får fast inredning som spegeldörrar och listverk samt brädgolv heller ej förändras. Vinden får inte inredas.
4. Byggnaden skall underhållas så den inte förfaller. Vid underhålls- och reparationsarbeten får endast traditionella och till byggnaden anpassade material och metoder användas. Utförandet skall ske på sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
5. Den tillhörande tomten skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte försvakas.

KOMMENTARER

Avsikten med skyddsföreskrifterna är att inga exteriöra eller interiöra förändringar enligt punkterna 2 och 3 skall ske. Därför är även mindre förändringar av markbeläggning, plank och port, uppsättning av antenner, räcken, skärmtak, altaner, markiser, skyltar, lampor mm tillståndspliktiga och skall utföras i samråd med länsstyrelsen.

Före underhåll eller restaurering skall kontakt tas med länsstyrelsen, Livsmiljöenheten/Kultur. Råd om åtgärder ges av länsstyrelsen.

Till beslutet bifogas länsstyrelsens förslag till riktlinjer för framtida upprustningsarbeten.

Även för BM prövas bygglovpliktiga åtgärder på sedvanligt sätt i kommunens byggnadsnämnd. Stadsarkitektkontoret bör kontaktas i osäkra fall.

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen enligt 3 kap 14§ lag om kulturminnen mm lämna tillstånd till ändring av byggnadsminnet i strid med skyddsföreskrifterna.

ÖVRIGT

Lydelsen i detta beslut har efter samråd med Riksantikvarieämbetet ändrats något jämfört med tidigare föreslagen lydelse. Ändringarna är av redaktionell karaktär, sakinhållet är fortfarande detsamma.

EV ÖVERKLAGANDE AV BESLUTET

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten, se bilaga. Beslutet skall enligt 3 kap 21§ lagen om kulturminnen mm tillämpas utan hinder av att ev talan förs mot beslutet.

BESLUTANDE MM

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Thorsten Andersson.

Föredragande har varit länsantikvarie Marita Jonsson.

Den förberedande handläggningen har utförts av byggnadsantikvarie Tor Sundberg.

I den slutliga handläggningen har även deltagit förste länsassessor Nils Strehlenert.

Thorsten Andersson

Marita Jonsson

Kopia
RAÅ
Byggnadsnämnden
Gotlands Fornsal
Kultur- och fritidsnämnden

Kopia av lagakraftvunnet beslut
RAÅ
Lantmäterimyndigheten
Gotlands Fornsal
Byggnadsnämnden
Planenheten
Länsantikvarien

RIKTLINJER FÖR FRAMTIDA UPPRUSTNINGSSARBETEN (Förslag)

(Observera att ändring som strider mot BM:s skyddsföreskrifter kräver länsstyrelsens tillstånd. Bygglovpåliggande åtgärder prövas i kommunens byggnadsnämnd.)

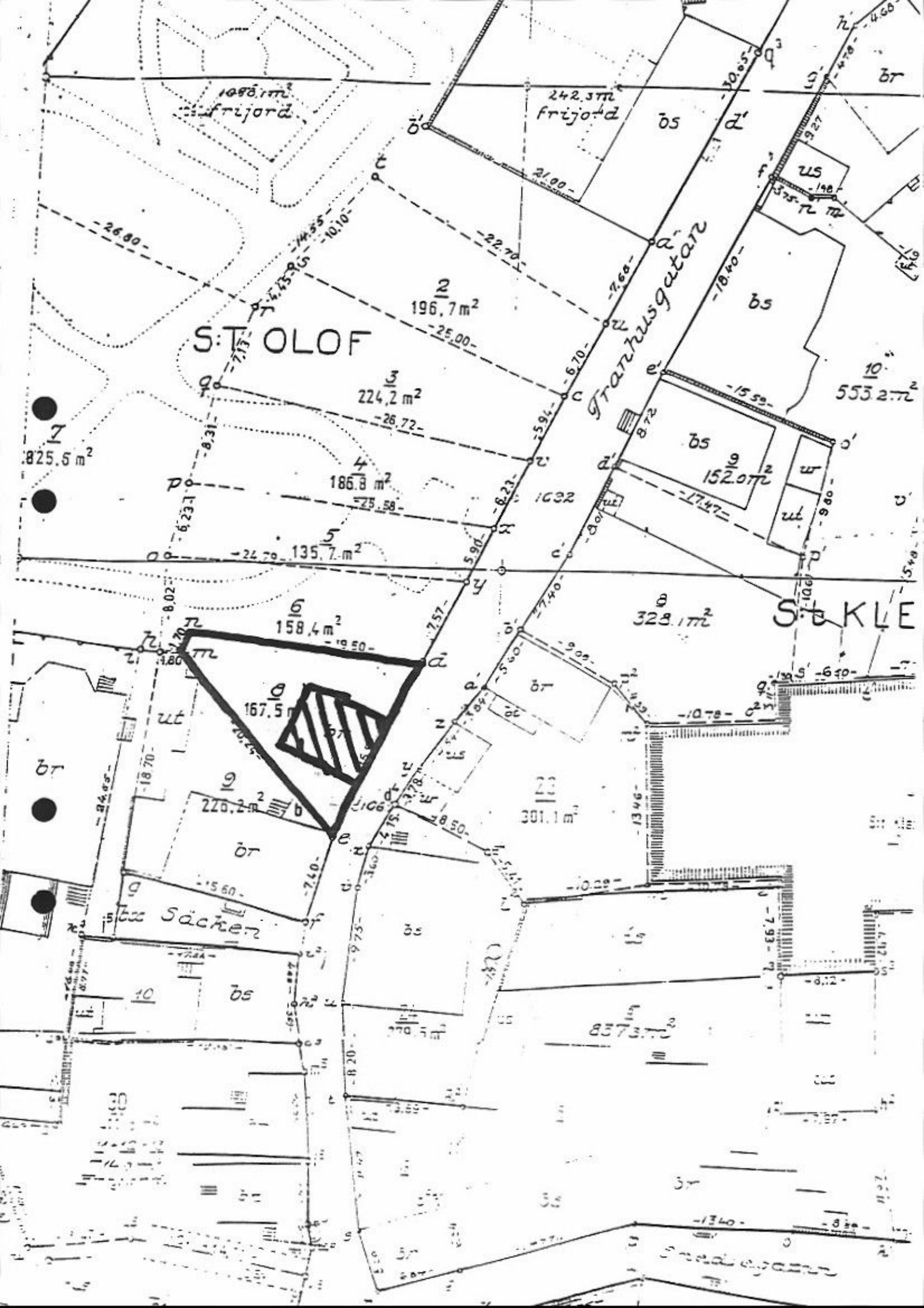
Underhållsfrågor:

Tjärat trävirke skall tjärstrykas med dalbränd stubbtjära, helst gotlandstillverkad.

Ommålning av snickerier skall utföras med ren linoljefärg, kulör bryts med torrpigment.

Vid lagning och utbyte av trävirke ska kärnfuru användas.

De två ytterdörrarna mot norr kan vid framtida utbytesbehov ersättas med mer traditionella och tids-trogna snickerier.

1080,1 m²
frijord

242,3 m²
frijord

S: T OLOF

Granhusgatan

S: KLE

825,6 m²

196,7 m²

224,2 m²

186,8 m²

135,7 m²

158,4 m²

167,5 m²

220,2 m²

301,1 m²

328,1 m²

553,2 m²

Säckerna

Säckerna